

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: مهدی حسنی خلیل آباد، ۱۳۹۸

بررسی شیوع آلودگی به انگل‌های مشترک انسان و دام (کیست هیداتید) در دامهای کشتارگاه شهرستان خلیل آباد

بیماری‌های انگلی در نشخوارکنندگان اهمیت فراوانی دارد. فاسیولیازیس و دیکروسلیازیس و هیدراتیدوز سه نمونه از بیماریهای انگلی هستند که اغلب بصورت مزمن بروز می‌کنند و نشانه‌های بالینی آشکاری نشان نمی‌دهند. بنابراین، این بیماری‌ها نه

تنها باعث مرگ و میر در گله می‌شوند بلکه بیشتر مواقع موجب بروز ضررهای اقتصادی فراوان می‌گردند. بیماری فاسیولیازیس توسط جنس فاسیولا از رده ترماتودا ایجاد می‌شود. فاسیولا هپاتیکا یکی از گونه‌های مهم ایجاد کننده فاسیولوز در نشخوارکنندگان کوچک می‌باشد. مدت بیماری فاسیولوز به عواملی مانند سن و گونه میزبان، مرحله تکامل انگل در میزبان (حیوان و یا انسان بعنوان میزبان نهایی)، وضعیت تغذیه و تعداد متاسرکاریای خورده شده توسط میزبان بستگی دارد.

دیکروسلیوم دندریتییکوم از ترماتودهای شایع در قسمت‌های مختلف ایران می‌باشد. در عفونت‌های مزمن، این انگل باعث سیروز مجاری صفراوی در کبد گاو، گوسفند یا بز شده و ضرر اقتصادی زیادی ایجاد می‌کند.

همچنین کیست هیداتید مرحله نوزادی کرم نواری اکینوкокوس گرانولوزوس است. این کرم 3-7 میلی متری انگل روده باریک سگ است. تخم‌های کرم همراه مدفوع سگ آلوده خارج شده و در محط پراکنده می‌شوند. انسان و حیوانات با خوردن این تخم‌ها همراه با آب، غذا، سبزیجات، آلوده شده و کیست هیداتید در بدن آنها تشکیل می‌شود.

بدین منظور از 2544 راس گوسفند، 488 راس بز و 245 راس گاو بصورت تصادفی در مدت 6 ماه (زمستان 97 و بهار 98) در کشتارگاه بعد از کشتار نمونه مدفوع از رکتوم گرفته شده کبد و ریه آن‌ها نیز مورد بازرسی کشتارگاهی قرار گرفته است. نمونه‌های مدفوعی اخذ شده در فرمالین 10% فیکس شدند. سپس نمونه‌ها برای بررسی میکروسکوپی به آزمایشگاه انگل‌شناسی دامپزشکی شهرستان ارجاع داده شدند و به روش شناور سازی مدفوع یا محلول سولفات روی اشباع انجام گرفت و بعد از آن زیر میکروسکوپ نوری از نظر وجود تخم انگل‌های فاسیولا هپاتیکا و دیکروسلیوم دندریتییکوم مورد بررسی قرار گرفتند.

نتایج این بررسی نشان داد که از مجموع 2544 راس گوسفند مورد بررسی در 180 مورد (7/07%) آلودگی کبد به دیکروسلیوم دندریکتیوم در 5 مورد (0/19%) آلودگی کبد به فاسیولا هپاتیکا، آلودگی کبد به کیست هیداتیک 57 مورد (2/24%) و آلودگی ریه به کیست هیداتیک 640 مورد (25/15%) بودند. همچنین از مجموع 488 راس بز مورد بررسی در 18 مورد (3/68%) آلودگی کبد با دیکروسلیوم دندریتییکوم مشاهده شد، در 3 مورد (0/6%) آلودگی کبد به فاسیولا هپاتیکا، آلودگی کبد به کیست هیداتیک 6 مورد (1/22%) و آلودگی ریه به کیست هیداتیک 140 مورد (28/68%) را نشان دادند. از مجموع 245 راس گاو مورد بررسی 12 مورد (4/89%) آلودگی به دیکروسلیوم دندریتییکوم ولی هیچ موردی آلودگی

گاو ها به فاسیولا هیپاتیکا مشاهده نشد. آلودگی کبد به کیست هیداتیک 8 مورد (3/26%) و آلودگی ریه به کیست هیداتیک 60 مورد (24/39%) مشاهده شد.

کلیدواژه‌ها: فاسیولا هیپاتیکا، دیکروسلیوم دندریتیکوم، کیست هیداتیک، گوسفند، بز، گاو، خلیل آباد.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۱۰۵۰۳۹۷۲۰۰۱

تاریخ دفاع: ۱۳۹۸/۰۶/۱۳

رشته‌ی تحصیلی: بهداشت و کنترل کیفی مواد غذایی

دانشکده: کشاورزی و دامپزشکی

استاد راهنما: دکتر محمدرضا سعیدی اصل

استاد مشاور: دکتر علی اکبر جنت‌آبادی

M.A. Thesis:

Prevalence of zoonotic parasites (hydatid cyst) in slaughtered livestock in slaughterhouses khalilabad

Parasitic diseases are very significant in ruminants. Fasciolosis and Dicrocoeliasis and Hydatidosis are three examples of parasitic diseases that often occur in chronic conditions and show no obvious clinical symptoms. Therefore, these diseases not only cause deaths in flocks, but also cause many economic losses. Fasciolosis is caused by the type *Trichoderma Fasciola*. *Fasciola hepatica* is one of the most important species of fasciolosis in small ruminants. The severity of the disease depends on factors such as age and host species, the stage of parasite development in the host (the animal and / or human being as the final host), the nutritional status and the number of treatments eaten by the host. *Dicrocoelium dendriticum* is one of the most commonly used trematodes in different parts of Iran. In chronic infections, this parasite causes cystic bile ducts in the liver of cattle, sheep or goats and causes a lot of economic losses. Also, the hydatid cyst is the epithelium of the *Echinococcus granulosus*. This worm is 7-3mm, a small bowel parasite of the dog. Cream eggs are excreted in the infected dog's stool and dispersed in the environment. Humans and animals are eaten with these eggs, along with water, food and vegetables, and they form hydatid cysts in their bodies.

For this purpose, 2544 head sheep. 488 head of goat 245 head of cattle were taken randomly in 6 months (fall and winter 97, spring 98) in the slaughterhouse after the fecal specimen was slaughtered from the rectum. The liver and their lungs were also inspected for slaughter. Fecal samples were fixed in 10% formalin. The samples were then referred to the veterinary parasitology laboratory of the city for microscopic examination and were subjected to fecal zinc sulfate saturation solution. Subsequently, an optical microscope was examined for the presence of eggs of *Fasciola hepatica* and *Dicrocoelium dendriticum*. The results of this study showed that from 2544 sheep tested in 180 cases (7/07%), liver contamination with *Dicrocoelium dendriticum* in 5 cases (0.19%), liver contamination to

Fasciola hepatica, liver contamination to bydatid cysta in 57 Cases (2/24%) and lung contamination with hydatid cysts 640 Cases (25/15%). Of the 488 head of goat, 18(3/62%) case of the liver were detected in Dicrocoelium dendriticum, in 3 cases (0/61%), liyer contamination to Fasciola hepatica, liver contamination to hydatid cyst in 6 cases (12/29 %) and lung infection to hydatid cyst showed 140 cases (28/68 %). Of the 245 cows examined, 12 Cases (4/89 %) were infected with Dicrocoelium dendriticum, but no cases of infection of cows with Fasciola hepatica were observed. Liver contamination to hydatid cyst was observed in 8 cases (3/39%) and lung infection to hydatid cyst in 60 cases (24/48 %).